

Звіт
про виконання Плану розвитку архівної справи
Миколаївської області у 2024 році

I. Формування, експертиза цінності документів

Відомості про проведену роботу та результати щодо ініціативного документування резонансних подій у країні

У зв'язку з російським вторгненням 24 лютого 2022 року та військовою агресією проти України, державний архів Миколаївської області у межах ініціативного документування здійснює збір цифрових відеодокументів про події війни у місті Миколаєві та Миколаївській області.

У 2024 році прийнято:

- документи Комунального підприємства Телерадіокомпанія “МАРТ” за 2022 рік. До опису № 4 цифрових відеодокументів внесено 283 од. обл. цифрових відеодокументів, а саме: актуальні щоденні новини, що відображають події війни, життя мешканців Миколаєва та області в умовах воєнного стану, роботу органів місцевої влади, комунальних підприємств, військових, волонтерський рух;

- цифрові відеодокументи про події військового часу на Миколаївщині (верифікований Telegram-канал начальника Миколаївської обласної військової адміністрації Віталія Кіма) – 117 одиниць зберігання за 2022-2023 роки.

Науково-технічне опрацювання документів:

№ з/п	Назва видів робіт	Науково-технічне опрацювання документів (од.зб.)	
		трудовими архівами	власними силами юридичних осіб - джерел комплектування архіву
1.	Управлінської документації постійного зберігання	0	111
2.	Управлінської документації тимчасового зберігання	187	154
3.	Документації з кадрових питань (особового складу)	1255	991
4.	Всього:	1442	1256

II. Забезпечення збереженості та державний облік документів
Національного архівного фонду

❖ Відповідно до наказу Міністерства юстиції України від 05.10.2023 № 3541/5 «Про внесення зміни до Правил роботи архівних установ України щодо декомунізації обліку архівних документів» та доручення Державної архівної служби України від 01 листопада 2023 року № 5894/2.02-18/0 «Про проведення декомунізації обліку архівних документів» проведено переіндексацію фондів органів, установ, організацій, структур та формувань

окупаційної адміністрації нацистської Німеччини та її держави-союзниці Румунії, що діяли на території Миколаївської області в 1941-1944 роках, до яких застосовується літерний індекс «Н».

Списки фондів погоджено рішенням Центральної комісії Державної архівної служби України з контролю за наявністю, станом та розшуком документів Національного архівного фонду (протокол від 27.08.2024 № 2).

Всього переіндексовано 10976 справ 158 фондів.

- Удосконалено, у тому числі перекладено українською мовою, 26 описів справ документів Національного архівного фонду загальною кількістю 20 тисяч 86 справ.

III. Заходи з посилення охоронного, протипожежного, температурно-вологісного режимів зберігання документів Національного архівного фонду, забезпечення надійності експлуатації інженерних мереж і комунікацій архівних будівель

Державний архів Миколаївської області

✓ Забезпечено охоронний режим корпусів № 1 та № 2 за договорами з Управлінням поліції охорони в Миколаївській області про централізовану охорону майна на об'єкті з реагуванням нарядів поліції охорони по обох корпусах та про спостереження за ручними системами тривожної сигналізації, що встановлені на об'єктах, з реагуванням нарядів поліції охорони.

✓ У корпусі № 1 відремонтовано зовнішнє освітлення по периметру будівлі; закладено цеглою розбиті внаслідок вандалізму 4 вікна в архівосховищі № 2.

✓ Забезпечено протипожежний режим у корпусах № 1 та № 2. Функціонує автоматична охоронно-пожежна сигналізація з підключенням до пульта пожежного спостереження (договір з ТОВ «ФЕНІКС ЮГ» про технічне обслуговування системи автоматичної пожежної сигналізації та здійснення цілодобового спостереження за протипожежним станом приміщень держархіву).

✓ Забезпечено співпрацю держархіву з Головним управлінням ДСНС України у Миколаївській області. На території архіву у вересні 2024 року проведено тактичні заняття з відпрацювання практичних дій по гасінню пожежі та рятуванню людей.

✓ Замінено 2 дверей до архівосховищ у корпусі № 2. Встановлено блоки дверні металеві, протипожежні з межею вогнестійкості EI 60 (1,0 година).

✓ Проведено роботи з демонтажу та встановленню розеток зі ступенем захисту не нижче ніж IP 44 в шести архівосховищах корпусу № 1.

✓ Проведено наочне мікробіологічне та ентомологічне обстеження архівосховищ та архівних документів. За результатами обстеження укладено акти від 24.04.2024 № 24 та від 23.10.2024 № 25. Обстежено 8 (вісім) архівосховищ в обох корпусах; вибірково перевірено 350 справ у 55 фондах.

✓ Для контролю за температурно-вологісним режимом в усіх архівосховищах розміщено контрольні-вимірювальні прилади (психометри). У сховищах корпусу № 2 працює система вентиляції повітря.

✓ В обох корпусах функціонують осушувачі повітря, отримані 2022 року за проектом гуманітарної допомоги з Museum Berlin Karlshorst.

✓ Забезпечено своєчасне проведення гідропневматичної промивки та гідравлічні випробування систем опалення в обох корпусах.

Архівні відділи районних військових адміністрацій та архівні відділи міських рад

✓ Забезпечення охоронного та протипожежного режиму: переважну більшість архівосховищ архівних відділів райвійськадміністрацій та архівних відділів міських рад облаштовано у пристосованих приміщеннях. 8 корпусів будівель архівних відділів райдержадміністрацій обладнані охоронною сигналізацією: у 7-ми корпусах – у робочому стані, у 2-х корпусах – підключена до ЦП спостереження. Позавідомча охорона відсутня.

14 корпусів архівних відділів райдержадміністрацій обладнані пожежною сигналізацією, в 11-ти корпусах - у робочому стані. 4 приміщення архівних відділів міських рад обладнані пожежною сигналізацією, яка знаходиться в робочому стані, в 3-х – підключена до ЦП спостереження.

✓ В умовах військового стану вживаються заходи з підтримання технічного стану будівель та систем їх обслуговування, із зміцнення комп'ютерного парку: в архівному відділі Первомайської міської ради замінено старе дерев'яне вікно на металопластикове; здійснено роботи з обслуговування та перезарядки 16 вогнегасників в архівному відділі Баштанської райдержадміністрації; забезпечено належне функціонування внутрішньо-будинкової системи газопостачання, газового обладнання та технічне обслуговування зовнішньо-будинкової системи газопостачання в архівному відділі Вознесенської міської ради.

✓ В архівних відділах Миколаївської та Південноукраїнської міських рад придбано сканери для оцифрування документів, в архівному відділі виконавчого комітету Первомайської міської ради – системний блок та веб-камеру.

✓ Корпус № 5 архівного відділу Миколаївської райвійськадміністрації (віддалене робоче місце в смт Березанка) переміщено в інше пристосоване приміщення, що відповідає вимогам до архівних будівель. В архівосховищі встановлено металеві двері, придбано металеве стелажне обладнання.

✓ В архівному відділу Баштанської райвійськадміністрації (віддалене робоче місце у смт Березнегувате) виготовлено проектну документацію та виконано роботи із заміни приладу обліку використаної електроенергії.

IV. Використання інформації документів НАФ

❖ Архіви Миколаївщини забезпечують інформаційні потреби суспільства шляхом проведення виставок, радіо- та телепередач, підготовки та розміщення публікацій у медіа.

Тематика виставок: «Голокост: документальні свідчення, Чорні сторінки в історії нашого народу» (до Дня пам'яті жертв Голодомору), до Дня Соборності України, Дня пам'яті та перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939-1945 років, Дня Конституції України, Дня Державного прапора, Дня захисників і захисниць України, Дня Незалежності України.

Публікації, статті: Подвижники театрального мистецтва (до 80-річчя заснування Миколаївського українського пересувного драматичного театру, газета «Південна правда», № 21-22 (2453-2454), 23 травня 2023 р.); Оцифрування архівних документів у воєнний час: досвід Державного архіву Миколаївської області (науково-практичний журнал «Архіви України», випуск № 340 (2024), липень-вересень); З історії Миколаївського водопроводу (на сайті газети "Південна правда", 15 грудня 2024 р.); Трамвай у Миколаєві: 110 років історії міського транспорту (газета «Вечірній Миколаїв», № 30 (4619), 25 грудня 2024 р.).

❖ Працівники держархіву Миколаївської області взяли участь:

- у Міжнародній науковій конференції «Польсько-українські відносини в умовах російської агресії проти України: історичний та сучасний контексти», історичний факультет Варшавського університету (11-12 квітня 2024 р.). Тези виступу: «Досвід державного архіву Миколаївської області у збереженні архівних фондів в умовах воєнних конфліктів»;

- в онлайн-засіданні круглого столу «Бібліотечне краєзнавство в системі розвитку культури регіону» (28 травня 2024 р.);

- у Всеукраїнській науково-практичній конференції з міжнародною участю «V ОдесаБібліоСаміт» із доповіддю: «Цифрові проекти Державного архіву Миколаївської області в інформаційному просторі України та світу» (07-09 червня 2024 р., м. Одеса);

- у Міжнародній науковій конференції «Історія України та Європи в контексті збереження європейських цінностей». Тези виступу: «Формування фонду «Канцелярія Миколаївського військового губернатора» у Державному архіві Миколаївської області // Історія України та Європи в контексті збереження європейських цінностей: міжнародна наукова конференція (8 листопада 2024 р., м. Миколаїв). Миколаїв: Вид-во ЧНУ імені Петра Могили, 2024. С. 125-127;

- у IX міжнародній конференції «University Library at a New Stage of Social Communications Development» (3-4 жовтня 2024 р., м. Дніпро). Тези виступу: Концепція збереження цифрових даних в епоху інформаційного перевантаження: виклики для бібліотек та архівів»;

- у XXVII Всеукраїнській онлайнній науково-практичній конференції «Короленківські читання» за темою: «Бібліотеки, архіви, музеї в умовах війни» (24-25 жовтня 2024 р., м. Харків). Тези виступу: «Концепція збереження цифрових даних в епоху інформаційного перевантаження: виклики для архівів»;

- у тренінгу з міжнародного гуманітарного права «Застосування норм міжнародного гуманітарного права під час повномасштабної збройної агресії російської федерації проти України і документування воєнних злочинів у діяльності архівних установ».

Директор держархіву

Наталія КОЛЕСНИК